

Levoča, farský kostol sv. Jakuba, vnútorný portál južnej predsiene, okolo roku 1500. Foto F. Kresák

a maliarske. Niektoré dostavby tu boli odvodené z príkladov, čerpaných v dielni kráľovského staviteľa Štefana z Košíc v osemdesiatych rokoch 15. storočia.⁸

Po roku 1500, keď sa v Levoči znovu rozbieha intenzívnejšia stavebná činnosť prístavbami vo farskom kostole, pristupuje Levoča k výstavbe radnice ako tretieho najvýznamnejšieho stánku mesta. Jej administratívno-právnu funkciu ešte prevýšila potreba vyjadriť moc a význam mestského patriciátu. Samozrejme sa jej miesto — podobne ako v Bardejove — hľadá na námestí. Pravidelné založenie námestia a jeho veľká rozloha umožnili postaviť budovu na voľné priestranstvo vedľa kostola, a tým ešte viac zdôrazniť mestské slobody a práva. Pred výstavbou radnice, asi od polovice 15. storočia, existuje v meste zrejme rozsiahlejšie stavebné podnikanie — dotvára sa veniec fortifikačného systému, prestavujú sa domy na jednotlivých parcelách, pravdepodobne sa stavia

aj niekoľko domov verejnoprospešného charakteru — avšak nie sme o tom bližšie informovaní a ani v stavebnom materiáli z obdobia do roku 1500 nenachádzame detaily a prvky, ktoré by to dokumentovali.

Obdobie po roku 1500 je zrejme pre Levočanov finančne mimoriadne priaznivé. Prejavuje sa tu možno aj snaha vyrovnat sa s vlnou rozsiahlej stavebnej činnosti, ktorá na Slovensku prebiehala od banských miest až po východ. Roku 1501 sa ponúkol Bardejovu na výstavbu radnice poľský stavitel Tomáš z Nového Sączu, ale mesto ju po roku 1505 stavalo s domácim majstrom Alexandrom, Jánom z Prešova a Alexiom. To dalo Levoči podnet, ale aj vzor na realizáciu podobnej stavby. O bardejovskej radnici vieme, že je syntézou neskorkej gotiky a renesancie, pričom renesančné prvky ako „módne“ si mesto žiadalo priamo v zmluve. Vieme aj to, že vplyv tvorby majstrov prichádzajúcich z Talianska na vý-